T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 09.11.2026
Sayı : 2032

10/5029

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yüzbinlerce insanın mağduriyetine yol açan sermaye piyasaları ve yatırım fonlarındaki olağandışı gelişmeler nedeniyle kamusal mali denetim sisteminin mevcut durumunun, uygulamada yaşanan sorunların, denetim mekanizmalarının etkinliğini azaltan nedenlerin, sistem içinde görev yapanların rolü ve sorumluluklarının bütün yönleriyle araştırılması, benzer olayların tekrar yaşanmaması için gerekli yasal ve idari önlemlerin alınması ve bağımsız denetimin etkinleştirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98. TBMM İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Kamu kaynaklarının etkin, ekonomik ve verimli kullanılması, kamu mali yönetiminin saydamlığı ve hesap verebilirliğinin sağlanması, kamu zararının önlenmesi, denetim faaliyetlerinin mevzuata göre yürütülmesi demokrasinin ve hukuk devletinin en temel gerekliliklerinden biridir.

Aynı zamanda yasal düzenlemelere göre geleceği için yatırım yapan vatandaşlarında hak ve hukukunun gözetilmesi, bu yatırımlar üzerinden haksız kazanç elde edilmesine ve mağduriyetlere yol açılmaması için denetimin etkin ve önleyici, yaptırımların da caydırıcı olması da demokrasinin ve hukuk devletinin en temel gerekliliklerinden biridir.

Bu çerçevede mali denetim yalnızca gerçekleşmiş iş veya işlemlerin mevzuata uygun olup olmadığının tespitiyle sınırlı olmayıp, olabilecek hata ve risklerin önceden tespiti ve bu tespitlere bağlı yaşanılacak olumsuzluklara karşı önlemlerin alınmasını da gerektirir.

Ancak 17 Eylül'de Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) Türkiye Elektronik Fon Alım Satım Sistemi (TEFAS) üzerinden işlem gören yedi portföy yönetim şirketinin fonlarında alım-satımı durdurması ve tasfiye sürecini başlatması kamusal mali denetim sisteminin sorgulanmasına yol açmıştır. Çünkü söz konusu alım satım işlerinin durdurulması ve (Tera Portföy, Pusula Portföy, Hedef Portföy, Atlas Portföy, A1 Capital Portföy, Pardus Portföy, Bulls Portföy) şirketinde bulunan 131 fonun da tasfiye kapsamına alınması doğrudan 456 bin kişiyi mağdur etmiş, 800 milyar liralık da ekonomik kayba neden olmuştur.

Ortaya çıkan bu ağır tabloyu ilginç kılan bir diğer ayrıntı ise Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in 4 Kasım 2025'te "Özellikle bazı fonlar üzerinden manipülasyonların yapıldığını biliyoruz" açıklamasına rağmen, harekete geçilmemesi ve duruma müdahale edilmemesidir. Çünkü TEFAS verilerine göre Bakan Şimşek'in bu açıklamayı yaptığı tarihte 131 fonda 297 milyar lira varken Eylül 2026'da bu büyüklük 800 milyarın üzerine çıkmış ve aradaki fark ve vurgun konusu miktar 500 milyar liraya ulaşmıştır. Bu durum kamusal mali denetim sisteminde yaşanan sorunları açığa çıkarmıştır. Bu sorunlar ana başlıklarıyla şunlardır:

- **Kurumsal Bağımsızlık Sorunları:** Yüksek denetim organlarının ve iç denetim birimlerinin idari ve mali özerkliklerinin tam anlamıyla tesis edilememiş olması, denetim raporlarının tarafsızlığı ve algısı üzerinde baskı oluşturmaktadır.
- **Denetim Bulgularının Takipsizliği:** Denetim sonucunda ortaya konulan usulsüzlük, israf veya verimsizlik raporlarının adli ve idari mercilerce yeterince kararlılıkla takip edilmemesi, denetimin caydırıcılık etkisini zayıflatmaktadır.
- **Kapsam Dışı Yapılar:** Bazı kamu kaynaklarının, fonların veya kamu iştiraklerinin genel denetim ağının dışına çıkarılması ya da denetim standartlarının esnetilmesi, mali saydamlığı zedelemektedir.
- **Uluslararası Standartlardan Uzaklaşma:** İç ve dış denetimde uluslararası bağımsız denetim standartlarının (INTOSAI, IFAC vb.) tam ve eksiksiz uygulanamaması, denetim kalitesini olumsuz etkilemektedir.

Kamu Mali Denetim Sisteminde açığa çıkan bu sorunların üzerine gidilip yasal ve idari önlemlerin alınması ne kadar elzemse, benzer olayların bir daha yaşanmaması için bağımsız denetimin güçlü ve etkin olması da bir o kadar önemli ve gereklidir.

Çünkü ülkemizde yaşanan son olayda görüldüğü gibi bütün dünyada yaşanan denetim skandalları nedeniyle denetime bakış açısı değişmiş, güvenilir ve kaliteli raporlamaya yönelik ihtiyaç artmıştır. Bunları sağlamak üzere de bağımsız denetim faaliyetleri daha çok önem kazanmıştır. İşletmelerin varlıklarını sürdürebilmesi hem kendi kurumları hem de yatırımcılar açısından risklerin

belirlenmesi, olası manipülasyonlara karşı önlem alınması sermaye piyasaları açısından temel ihtiyaç haline gelmiştir.

Bu gerekçeler doğrultusunda;

Yüzbinlerce insanın mağduriyetine yol açan sermaye piyasaları ve yatırım fonlarındaki olağandışı gelişmeler nedeniyle kamusal mali denetim sisteminin mevcut durumunun, uygulamada yaşanan sorunların, denetim mekanizmalarının etkinliğini azaltan nedenlerin, sistem içinde görev yapanların rolü ve sorumluluklarının bütün yönleriyle araştırılması, benzer olayların tekrar yaşanmaması için gerekli yasal ve idari önlemlerin alınması ve bağımsız denetimin etkinleştirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98. TBMM İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.